

Sygn. akt VI Gz 301/14

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2014r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: **SSO Beata Hass-Kloc**

Protokolant: st. sekretarz sądowy Joanna Kościak

po rozpoznaniu w dnia 28 listopada 2014r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: (...) Sp. z o.o. sp. komandytowa w L.

przeciwko: M. N.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego
w K. V Wydziału Gospodarczego z dnia 20 sierpnia 2014 r., sygn. akt V GC 615/13,

postanawia: oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 20 sierpnia 2014 r., sygn. akt V GC 615/13, Sąd Rejonowy w Krośnie Wydział V Gospodarczy, oddalił wnioszek pozwanej o zwolnienie od kosztów sądowych. Uzasadniając motywy swego rozstrzygnięcia Sąd I instancji podał, że z treści dołączonego oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania wynika, że pozwana pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym mężem z którym ma rozdzielność majątkową, zaś pozwana prowadzi działalności gospodarczą, która przynosi jedynie straty; ma na utrzymaniu 18- letniego syna – ucznia i córkę – studentkę. Wskazał również, że posiada majątek ruchomy i nieruchomy, jednak jest on obciążony licznymi zobowiązaniami.

W oparciu o powyższe Sąd Rejonowy uznał, że brak jest przesłanek do uwzględnienia całości wniosku pozwanej w zakresie zwolnienia jej od kosztów sądowych. Sąd Rejonowy przywołując treść art. 102 Ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28.07.2005r uznał, że nie zachodzą podstawy do uwzględnienia wniosku .

Sąd Rejonowy podał, że pozwana posiada znacznej wartości majątek, zaś prowadzona działalność przynosiła straty w okresie do maja 2014r, lecz nie na tyle istotne, aby zachwiać płynność finansową jej przedsiębiorstwa. Ponadto osiąga ona jeszcze dochody dodatkowe pełniąc obowiązki biegłego sądowego

oraz wykładowcy na dwóch wyższych uczelniach. W związku z tym, zdaniem tego Sądu, winna systematycznie gromadzić środki na niezbędne koszty, poczynając od oszczędności w własnych wydatkach, albowiem powinna liczyć się z możliwością dochodzenia przez swoich kontrahentów wierzytelności na drodze sądowej. W tej sytuacji należało przyjąć, że jest ona w stanie wygospodarować opłatę sądową od apelacji w wysokości 602,00 zł

Pismem z dnia 17 września 2014 r. pozwana wniosła zażalenie na powyższe postanowienie żądając jego zmiany i zwolnienia jej od kosztów sądowych.

W zażaleniu pozwana zarzuciła naruszenie art. w/w 102 ust 1 Ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez przyjęcie , że z złożonego oświadczenia nie wynika ,że nie jest w stanie ponieść kosztów sądowych bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny podczas gdy owe oświadczenie pokazuje zgoła odmienny stan rzeczy. Podniosła , że nie mogła oszczędzać środków z przychodu , albowiem musiała z niego regulować należności publiczno – skarbowe, zobowiązania kredytowe.

Sąd Okręgowy mając na uwadze powyższe zważył co następuje:

Zażalenie pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy rozpoznając niniejsze zażalenie pragnie na wstępie podkreślić, że postępowanie sądowe jest co do zasady odpłatne, a sąd nie podejmuje żadnej czynności na skutek pisma, od którego nie została uiszczona należna opłata (art. 126² § 1 k.p.c.). Zwolnienie od kosztów sądowych osoby fizycznej (art. 102 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych; Dz. U. z 2005 r., nr 167, poz. 1398, z późn. zm.), jest więc odstępstwem od tej zasady, w interesie osób słabszych ekonomicznie, umożliwiając im realizację konstytucyjnego prawa do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji). Przy czym uwzględnienie wniosku o zwolnienie od ponoszenia kosztów sądowych następuje po rozważeniu przez sąd okoliczności odnoszących się do stanu rodzinnego, majątkowego, dochodów i źródeł utrzymania osoby ubiegającej się o zwolnienie. Opłaty sądowe stanowią bowiem rodzaj danin publicznych. Zwolnienia od ponoszenia tego rodzaju danin stanowi odstępstwo od konstytucyjnego obowiązku ich powszechnego i równego ponoszenia, wynikającego z art. 84 Konstytucji RP. Dlatego też zwolnienia mogą być stosowane w sytuacjach wyjątkowych, gdy istnieją uzasadnione powody do przerzucenia ciężaru dotyczącego danej osoby na współobywateli. Z ich bowiem środków pochodzą dochody budżetu państwa, z których pokrywa się koszty postępowania sądowego w razie zwolnienia strony z obowiązku ich ponoszenia (tak też Sąd Najwyższy w postanowieniu z 19.03.2010 r., II PZ 34/09, LEX nr 603836).

W okolicznościach niniejszej sprawy należy mieć na uwadze przy wiedzy pozwanej o braku zapłaty na rzecz powoda należności wynikających faktury dochodzonych pozwem, która została ostatecznie przez powoda wyartykułowana w przed sądownym wezwaniu do zapłaty z dnia 19.07.2012r (k- 11) że od tego momentu winna się ona liczyć już z koniecznością gromadzenia środków finansowych niezbędnych do obrony swych praw w postępowaniu sądowym.

W tej sytuacji należy zauważyć ,że to do pozwanej należała decyzja co sposobu rozchodowania posiadanych środków , przy założeniu ,że koszty sądowe nie są mniej ważne, niż koszty związane bezpośrednio z prowadzoną działalnością gospodarczą – o czym pozwana zdaje się zapominać.

W związku z tym wypada zaznaczyć ,że planowanie wydatków związanych z działalnością gospodarczą bez uwzględnienia konieczności posiadania środków na prowadzenie spraw przed sądem jest naruszeniem równoważności w traktowaniu swoich powinności finansowych i strona , która realizuje swoje zobowiązania w ten sposób – a skarżąca tak to właśnie przedstawiła w złożonym zażaleniu - wyzbywa się zdolności do zapłaty kosztów sądowych nie może prawnie i skutecznie składać wniosku o zwolnienie od obowiązku do uiszczenia opłat sądowych (podobnie Sad Apelacyjny w Gdańsku w postanowieniu z dnia 9.07.1992r , I ACz 393/92).

Pozwana rozdysonowała osiągnęte w trakcie działalności kwoty na inne cele i wydatki , których zasadności Sąd nie kwestionuje. Należy jednak mieć na uwadze , co również podniósł Sąd Rejonowy , że kosztów sądowych nie można traktować jako drugorzędnych w stosunku do innych należności , a to w tej sprawie miało miejsce. Przy ocenie powyższego trzeba również uwzględnić ,że mimo tak trudnej sytuacji finansowej – jak wskazuje to skarżąca - nie podała ona ,że toczy się wobec niej jakieś postępowanie egzekucyjne lub nie spłaca ona

wysokich – de fakto – miesięcznych rat kredytowych.

Reasumując z powołanych wyżej powodów Sąd Okręgowy uznał, że zaskarżone postanowienie odpowiada prawu i z tych też względów zażalenie pozwanej jako bezzasadne - na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. - należało w całości oddalić, o czym Sąd Okręgowy orzekł w sentencji postanowienia.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

(...)(...)